

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564) ในเรื่องการพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ มุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง โดยในข้อ (4) เรื่องการปฏิรูประบบการเรียนรู้ กล่าวไว้ว่า มุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบการศึกษา ตั้งแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยี และสื่อเพื่อการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558, หน้า 18-19) อีกทั้งในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ในส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ เป้าหมายที่ 5 สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งและมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันทางศาสนา ชุมชน สื่อมวลชน และภาคเอกชน ได้กำหนดแนวทางในการพัฒนาโดยกล่าวถึงการใช้สื่อการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์ในหัวข้อ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ในข้อที่ (6) ว่าจัดทำสื่อการเรียนรู้ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสามารถใช้งานผ่านระบบอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก ทั่วถึง ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ และใช้มาตรการทางภาษีจูงใจให้ภาคเอกชนผลิตหนังสือ สื่อการอ่านและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและราคาถูกลง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, หน้า 70) ด้วยเหตุนี้การสร้างสื่อการเรียนรู้สำหรับการศึกษาก็เป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ

เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์นำมาใช้เป็นที่สื่อการสอนกันอย่างกว้างขวาง เกิดจากนโยบายของรัฐบาลผลักดันให้เกิดประเทศไทยในยุคไทยแลนด์ 4.0 เน้นการพัฒนาประเทศโดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนถือว่าเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพ ด้วยคุณลักษณะที่เป็นสื่อการเรียนแบบผสมผสาน สามารถจูงใจให้ผู้เรียนสนใจเรียนได้ง่าย เพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ดังที่ พัลลภ พิริยะสุรวงศ์ (2541, หน้า 11-12) กล่าวว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนจะต้องประกอบด้วยสื่อตามองค์ประกอบดังนี้ตัวอักษร ภาพนิ่ง เสียง ภาพเคลื่อนไหว การเชื่อมโยงแบบปฏิสัมพันธ์ และวิดีโอที่ประกอบเหล่านี้นี้มีผลต่อการออกแบบบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทำให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ ได้รับความสนใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีการนำเสนอวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ได้ถูกต้องครบถ้วน ออกแบบให้ผู้เรียนสามารถ

ทบทวนความรู้เดิมและเรียนรู้เนื้อหาใหม่ได้ และออกแบบให้มีผลย้อนกลับ เช่น เมื่อผู้เรียนตอบแบบฝึกหัดได้ถูกจะมีการเสริมแรงด้วยการกล่าวชมเชย มีการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากเรียนบทเรียนจบแล้ว

บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเป็นเครื่องมือที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการสอนให้กับผู้สอนและผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และยังสามารถทบทวนความรู้ได้ตลอดเวลา ดังที่ ว่าที่ร้อยตรีหญิงชุตานันท์ แสนเหล่าเจริญยิ่ง (2559, หน้า 18) กล่าวถึงข้อดีของคอมพิวเตอร์ช่วยสอนว่า บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน สนับสนุนการเรียนรู้แบบรายบุคคล ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองเวลาใดก็ได้ตามต้องการ มีการปฏิสัมพันธ์กับบทเรียนตลอดเวลาทำให้ไม่เบื่อหน่าย และช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน

คอมพิวเตอร์ช่วยสอน จึงเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่นในการเรียน เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถทบทวนความรู้เองได้ และเกิดกระบวนการเรียนรู้ จึงเป็นสื่อการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เหมาะกับการนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการทบทวนเนื้อหาวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ได้เป็นอย่างดี

มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่เป็นมหาวิทยาลัยพี่เลี้ยงให้แก่สถานศึกษาในท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาท้องถิ่น เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายดังกล่าว คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ในฐานะตัวแทนมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี จึงจัดโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยมีสถาบันอุดมศึกษาเป็นพี่เลี้ยงขึ้น โดยการมุ่งพัฒนาโรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี (10 ปี สปช.) ซึ่งเป็นโรงเรียนในเครือข่าย โดยจัดโครงการกิจกรรมพัฒนาศักยภาพวิชาภาษาไทย ขึ้น เนื่องจากโรงเรียนแจ้งความประสงค์ไว้ว่าวิชาภาษาไทยเป็นวิชาที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีผลการสอบโอเน็ต ประจำปี 2559 โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์คะแนนต่ำ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีจึงได้จัดโครงการกิจกรรมพัฒนาศักยภาพวิชาภาษาไทย (O-NET) ขึ้น เพื่อช่วยยกระดับมาตรฐานความรู้ในกลุ่มสาระวิชาภาษาไทยให้ดีขึ้น และจากผลการประเมินหลังจากจัดกิจกรรมแล้วพบว่าค่าเฉลี่ยของคะแนนสอบอยู่ในเกณฑ์ดีมาก

หลังจากโครงการกิจกรรมพัฒนาศักยภาพวิชาภาษาไทยดำเนินการเสร็จสิ้นไปแล้ว การต่อยอดเพื่อเสริมศักยภาพวิชาภาษาไทยเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพื่อสร้างสื่อการเรียนรู้ให้ไว้กับโรงเรียนในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนรุ่นต่อไป ผู้วิจัยจึงสร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี (10 ปี สปช.) ขึ้น เพื่อให้ครูสามารถใช้เป็นเครื่องมือช่วยทบทวนเนื้อหาวิชาภาษาไทยให้กับนักเรียน และจัดเป็นสื่อการเรียนรู้แบบอิเล็กทรอนิกส์ให้ไว้กับโรงเรียนเพื่อนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอนสำหรับผู้สนใจต่อไป

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญของการนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ในด้านการศึกษา และเพื่อต่อยอดจากโครงการกิจกรรมพัฒนาศักยภาพวิชาภาษาไทย โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี (10 ปี สปช.) ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ในการทำวิจัย โดยสร้างเครื่องมือในการพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ขึ้นมาใช้ในการงานวิจัยนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี 10 ปี สปช.
2. เพื่อหาประสิทธิภาพบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี 10 ปี สปช. ให้เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี 10 ปี ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี 10 ปี ที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

กลุ่มประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี (10 ปี สปช.) จำนวน 6 ห้องเรียน รวม 180 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี (10 ปี สปช.) โดยการเลือกแบบวิธีสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มและทำการจับฉลากห้องเรียนเลือกมา 1 ห้อง จำนวน 30 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

- 1) ตัวแปรต้น คือ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี (10 ปี สปช.)
- 2) ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี (10 ปี สปช.) ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทย เรื่อง

หลักการใช้ภาษาไทย และความพึงพอใจที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่อง หลักการใช้ภาษาไทย

4. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้สร้างบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนมีเนื้อหา ดังนี้

- 1) วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค ได้แก่
 - 1.1) คำนาม
 - 1.2) คำกริยา
 - 1.3) คำสรรพนาม
 - 1.4) คำวิเศษณ์
 - 1.5) คำบุพบท
 - 1.6) คำสันธาน
 - 1.7) คำอุทาน
- 2) ระบุลักษณะของประโยค
 - 2.1) กลุ่มคำหรือวลี
 - 2.2) ประโยคสามัญ
 - 2.3) ประโยครวม
 - 2.4) ประโยคซ้อน

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

- 1) บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
- 3) แบบประเมินความพึงพอใจ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

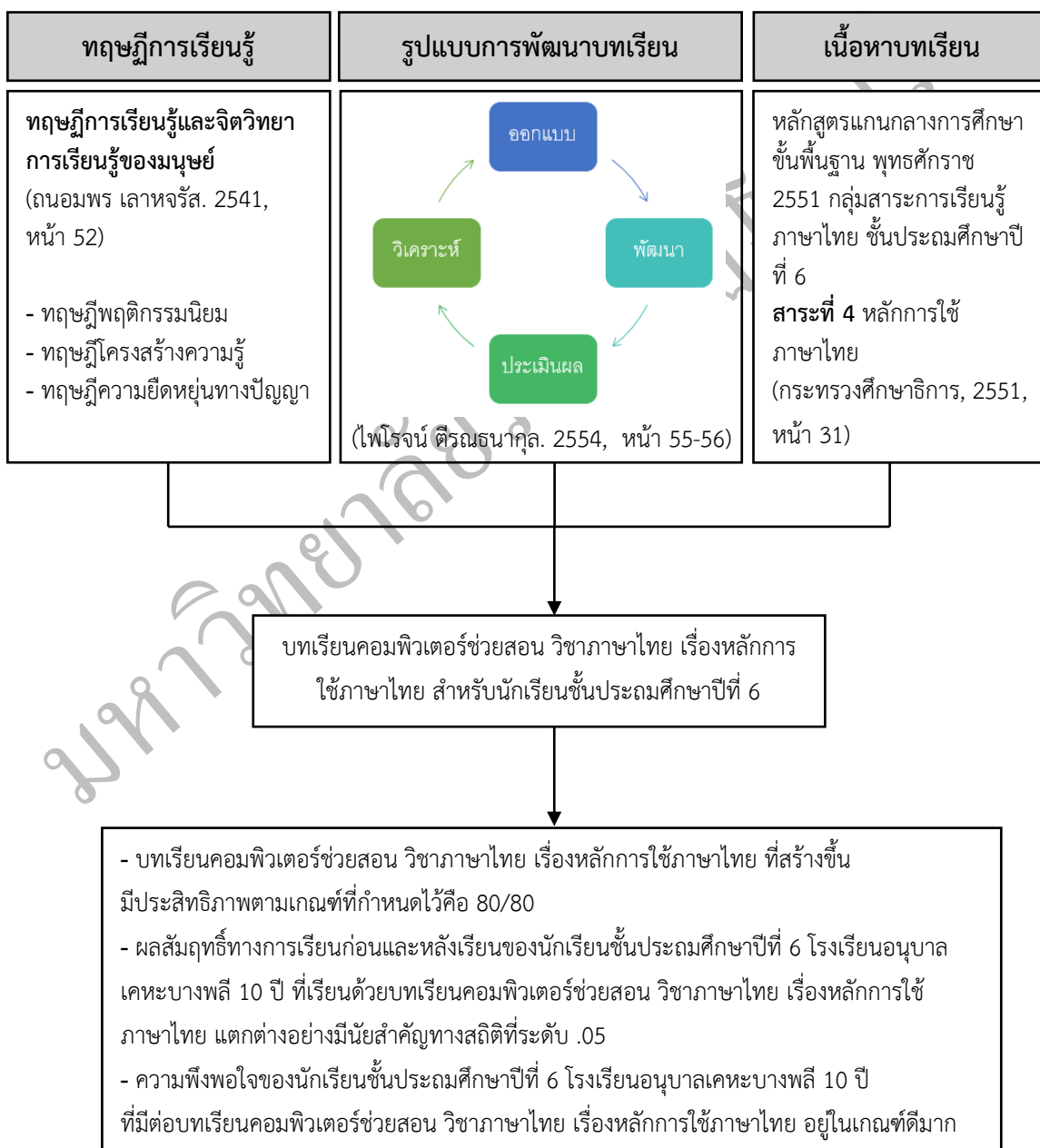
สมมติฐานของการวิจัย

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี 10 ปี ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี 10 ปี ที่มีต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย อยู่ในเกณฑ์ดีมาก

กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้วิจัยกับผู้อ่าน ผู้วิจัยจึงกำหนดนิยามศัพท์เฉพาะดังต่อไปนี้

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย หมายถึง บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสำหรับสอนเสริมการเรียนรู้ ในหัวข้อ หลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและวิจัยเท่านั้น

2. นักเรียน หมายถึง นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี (10 ปี สปช.) ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลต่างของคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนที่เรียนเสริมด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย

4. ค่าประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 หมายถึง การหาประสิทธิภาพของบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย ตัวเลข 80 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยจากการทำกิจกรรมระหว่างเรียนของผู้เรียนโดย คิดเป็นค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80 ส่วนตัวเลข 80 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของผู้เรียน โดยคิดเป็นค่าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 80

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนในงานวิจัยนี้ สามารถใช้เป็นสื่อการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนอนุบาลเคหะบางพลี (10 ปี สปช.)

2. เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ที่เรียนด้วยบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน วิชาภาษาไทย เรื่องหลักการใช้ภาษาไทย